

Список використаних джерел

1. Про основні засади забезпечення кібербезпеки України: Закон України <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2163-19#Text> (date of access: 11.11.2023).
2. Національний інститут стратегічних досліджень. «Підсумки Всесвітнього економічного форуму в Давосі в контексті удосконалення процесів глобального управління: висновки для України». <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/mizhnarodni-vidnosini/pidsumki-vsесvitnogo-ekonomichnogo-forumu-v-davosi-v-konteksti> (date of access: 11.11.2023).

УДК 373.3/.5.018.43:004.8

0000-0002-3359-340X

Вадим Абизов,

*кандидат політичних наук,
доцент, завідувач кафедри управління
та адміністрування
Донецького обласного інституту
післядипломної педагогічної освіти
0000-0002-1039-2963*

Яна Бобилева,

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри управління та адміністрування
Донецького обласного інституту
післядипломної педагогічної освіти*

ПЕРСПЕКТИВИ ТА ОБМЕЖЕННЯ ВВЕДЕННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ОСВІТНЮ ПРОГРАМУ ЗЗСО

З появою магічних функцій ChatGPT, Google Bard, Midjourney, Canva тощо штучний інтелект (ШІ) швидко стає невід'ємною частиною нашого повсякденного життя, трансформуючи галузі та змінюючи те, як ми працюємо, навчаємося та спілкуємося. Цей швидкий технологічний прогрес підкреслює важливість включення освіти зі штучним інтелектом у навчальну програму не лише для того, щоб усі учні шкіл були

добре підготовлені до свого академічного майбутнього, але й для розвитку робочої сили та модернізації ринку праці. ШІ має потенціал революціонізувати сектор освіти, покращивши досвід навчання, підтримавши вчителів і запропонувавши більш персоналізовані можливості навчання для студентів. Треба озброїти вчителів знаннями та стратегіями, необхідними для використання цієї нової технології для покращення та оптимізації повсякденних процесів, а також її впровадження в освітньому процесі. ШІ трансформує ринок праці, формуючи попит на фахівців, кваліфікованих у галузі ШІ та суміжних галузей. Навчання учнів у школі роботи зі штучним інтелектом може допомогти їм розвинути знання та навички, необхідні для продовження кар'єри в ІТ-технологіях та інших затребуваних галузях. Опанування методів роботи зі ШІ може надихнути учнів генерувати ідеї та рішення, сприяти творчості та інноваціям – важливим навичкам на сучасному конкурентному ринку праці, що розвивається. Визначимо основні переваги, що надає учням вивчення предмету зі ШІ.

Підготовка до майбутнього: ШІ швидко розвивається і стає ключовою галуззю. Вивчення його основ дає учням перевагу в майбутній кар'єрі.

Розвиток критичного мислення: вивчення ШІ спонукає учнів аналізувати, оцінювати та вдосконалювати алгоритми, що розвиває навички критичного мислення.

Підвищення інформаційної грамотності: знання про ШІ допомагає учням розуміти, як працюють алгоритми та системи, з якими вони стикаються щоденно.

Творчість та інновації: вивчення промпт-інженерії сприяє розвитку творчих навичок і стимулює інноваційний підхід до вирішення проблем.

Етика та відповідальність: учням важливо розуміти етичні аспекти використання ШІ та відповідальність за створення та використання його систем.

Зростання конкурентоспроможності: вивчення ШІ робить випускників більш конкурентоспроможними на ринку праці.

Міждисциплінарність: ШІ поєднує знання з математики, інформатики, психології та інших наук, сприяючи розвитку міждисциплінарних навичок.

Розвиток програмування: вивчення ІІІ надає учням можливість покращити свої навички програмування, що корисно в будь-якій сфері.

Розуміння сучасного світу: ІІІ стає необхідною частиною нашого світу.

Тепер визначимо основні перестороги викладання ІІІ в школах.

Навантаження на учнів: введення нового предмету, такого як ІІІ, може створити додаткове навантаження на учнів.

Вікові особливості: ІІІ може бути складним для розуміння молодших учнів, і його введення може вимагати спеціалізованих програм для старших школярів.

Потреба у кваліфікованих учителях: викладання штучного інтелекту потребує наявності кваліфікованих учителів, що може бути проблемою для деяких шкіл і районів.

Зміна програм: введення нового предмета може вимагати змін у навчальних програмах, що може бути складним і дорогим процесом.

Віддаленість від практичного застосування: групи противників ІІІ можуть стверджувати, що школярі можуть не бачити практичного застосування ІІІ в їхньому повсякденному житті і майбутній кар'єрі. Саме такі твердження обмежують початок викладання цього предмета.

Дотримання академічної доброчесності: практично неможливо відрізнити продукт, створений ІІІ, від створеного людиною при вправному опануванні можливостей ІІІ. Скоріше за все, суспільство буде глобально переглядати правила академічної доброчесності згодом по мірі розвитку ІІІ.

Штучний інтелект викладається в школах декількох країн. Згідно з доповіддю ЮНЕСКО, лише 11 країн розробили та затвердили шкільні програми зі штучного інтелекту, а ще чотири країни розробляють такі програми. Ось деякі з них: Канада, Китай, Франція, Німеччина, Індія, Італія, Японія, Нідерланди.

Ці країни розуміють важливість освіти зі штучного інтелекту в сучасному світі і включають його в навчальні програми для школярів.

«Нинішнє використання та вплив штучного інтелекту (ІІІ)

викликало нагальну потребу у створенні міжнародного консенсусу щодо того, як озброїти дітей компетенціями, необхідними для розуміння сили, а також етичними дилемами, пов'язаними із цією новою технологією. Однак, оскільки технологія штучного інтелекту все ще є новою предметною сферою для шкіл К-12 у всьому світі, урядам, школам і вчителям не вистачає знань, на які можна спиратися при визначенні компетенцій штучного інтелекту та розробці навчальних програм зі штучного інтелекту (*К-12 – від дитячого садка до 12-го класу. Це вислів англійською мовою, який вказує на діапазон років початкової та середньої освіти у Сполучених Штатах і Канаді*).

У відповідь на прогалину в знаннях у 2021 році ЮНЕСКО запустила проєкт спільно з Освітньою групою «TAL» (*TAL Education Group розшифровується як «Tomorrow Advancing Life» – китайська холдингова компанія, яка пропонує позашкільну освіту та репетиторство для учнів початкової та середньої школи. Штаб-квартира знаходиться в Пекіні, Китай*), щоб розробити ключову структуру навчальної програми зі штучного інтелекту для класів К-12, яка включала глобальне опитування щодо схвалених урядом навчальних програм зі штучного інтелекту для К-12.

Грунтуючись на результатах опитування, звіт показав, що лише 11 країн розробили та схвалили навчальні програми К-12 зі штучного інтелекту і лише чотири інші країни мають навчальні програми зі штучного інтелекту, які знаходяться у розробці. Звіт закликає держави-членів розробити навчальні програми зі штучного інтелекту для студентів К-12 і створити сильніші механізми для розгляду неурядових навчальних програм зі штучного інтелекту, які запроваджуються для збалансування освіти в галузі штучного інтелекту, керованої приватним сектором» [1].

На останок зазначимо, що школярам, які не мають освіти в галузі штучного інтелекту, може бути складніше знайти добре оплачувану роботу, оскільки багато традиційних ролей можуть бути автоматизовані або значно трансформовані штучним інтелектом. Це може призвести до посилення економічної нерівності та обмеження соціальної мобільності для тих, хто

недостатньо підготовлений до ринку праці, керованого штучним інтелектом.

Список використаних джерел

1. UNESCO releases report on the mapping of K-12 Artificial Intelligence curricula. <https://www.unesco.org/>. URL: <https://www.unesco.org/en/articles/unesco-releases-report-mapping-k-12-artificial-intelligence-curricula> (date of access: 11.11.2023).

УДК 37.091.12:005.363:355.271(477:82)

Петро Олешко,

кандидат історичних наук, директор

Волинського ІППО

ORCID ID 0000-0002-9599-6052

ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ВОЛИНСЬКОГО ІНСТИТУТУ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Система вітчизняної освіти сьогодні зазнала значних змін під впливом російської широкомасштабної збройної агресії на сході України та загроз авіаційних і ракетних ударів по цивільних об'єктах і житловій забудові в усіх областях України. У зв'язку із цим освітяни змушені вносити корективи в цілі, завдання та зміст освітнього процесу.

Враховуючи особливості професійного розвитку педагогів в умовах воєнного стану, Волинським інститутом післядипломної педагогічної освіти (ВІППО), діяльність якого спрямована на виконання завдань державної політики в галузі освіти, зроблено акцент на пошук та впровадження інноваційних моделей професійного розвитку й підвищення кваліфікації педагогів.

Результати проведених соціологічних опитувань свідчать, що наші педагоги віддають перевагу очному навчанню (69,5 % опитаних), адже така форма, на думку педагогів, забезпечує якісніше професійне зростання; в онлайн-режимі бажають працювати 15,6 % педагогів, і ще 14,9 % респондентів обирають комбіновану форму навчання.